

L'ESCOLTISME, UNA PEDAGOGIA PER A LA DEMOCRACIA

Llibertat i condicions

Sense unes condicions de llibertat política, sindical, d'expressió, és possible un creixement humà?

Sense un desenvolupament de les potencialitats humanes dels membres d'una societat, és possible l'existència d'un clima de llibertat real, viscuda per la gent?

Jo crec que aquestes qüestions no admeten respostes maximalistes ni doctrinàries, sinó dialèctiques.

Al seu darrerra hi ha una altra qüestió: és que l'educació que es pot oferir en una societat donada és condicionada per l'estat actual d'aquesta? o bé, és que l'educació és una contribució a la creació d'un nou model de societat?

Altra vegada la resposta és, ha d'ésser, dialèctica: ambdues preguntes admeten un "sí" matissat. I el matís que s'ha d'afegir a cada "sí" és el que donem a la qüestió oposada.

I és que, més enllà, hi ha la realitat que l'home és un ésser que només pot desenvolupar-se si sap partir dels seus límits.

L'exercici de la llibertat passa per un assumir les condicions materials, actuals, de la meua existència. I marxa cap a la creació d'unes noves condicions, futures, incertes, volgudes millors... però condicions a la fi.

La llibertat no és una dada. La llibertat es construeix.

Semblantment, un nen petit, a priori, podrà fer qualsevol cosa en la seva vida. Però el seu créixer serà la construcció d'un adult concret, limitat, que ell haurà elegit.

Des d'aquest punt de vista, la contribució que fem els qui ens dediquem a l'educació és la d'ajudar els nens i nenes, els nois i noies, a construir-se lliures.

I això, com ho farem?

Serveix la pedagogia de l'escoltisme?

L'educació escolta i la llibertat

Hi ha aspectes molt aparents del mètode escolta que semblen fets a la mida per a una educació de la llibertat: les decisions en assemblea, l'elecció dels projectes (empreses, etc.)

Però no són els més importants. I si algú ho dubta que em faci el favor de remetre's a la seva experiència: funcionen de veritat les assemblees? els nois i noies elegeixen ells els seus projectes i els impulsen posant-s'hi de cor?

Assemblees, elecció, etc. no serveixen per a res quan estan fora d'un context més ampli.

I l'escoltisme, i això sí que és essencial, ofereix un context. Intentem de precisar-lo:

— Ofereix un sistema institucional en el qual s'hi combinen diverses formes de participació a la vida del grup.

· les sisenes, patrulles, equips com a lloc bàsic de pertinença, grup humà petit que promou la comunicació i la naixença de projectes;

· les assemblees en les quals tots els membres de la unitat escolten la paraula de tots, grup ampli on els acords han d'ésser construïts amb més treball, cercant-se l'acord de tots;

· els consells restringits (consells d'honor, consells de caps, comitès tècnics, etc.) en els quals cadascú s'hi troba en funció d'una representació dels altres i d'unes responsabilitats que ha volgut assumir

— Aquest mateix sistema institucional està pensat per a l'autogovern.

Jo no voldria passar per alt que governar-se implica tenir quelcom per a governar: quelcom que estem fent i que volem fer de la manera que ens sembla més adequada. Dic això per a sortir al pas d'una utilització demagògica del mot

autogestió que consisteix en no gestionar res en nom de la llibertat.

Governar quelcom, la nostra vida col·lectiva, els nostres projectes de lleure i de treball, implica com a mínim dues coses:

- decidir
- anar revisant el funcionament del grup i de les activitats per a modificar les decisions si la realitat ho demana.

Això és el que hom pretén amb les assemblees d'elecció dels projectes i amb els comitès o consells de coordinació (dic un nom genèric per a que ens entenguem).

- Finalment, aquest sistema de participació i de govern no és clos en sí mateix, sinó que deixa la porta oberta a l'univers dels valors.

El nostre escoltisme té la pretensió, i quina pretensió!, d'ajudar els nois i noies a construir-se tenint uns valors com a punt de referència.

I això, malgrat l'aparença d'imposició que pot tenir, consisteix, en el fons, en dir: noi, noia, has de depassar les coses concretes que vas vivint, has de cercar-hi una significació, has d'ésser prou lliure per a trobar camins nous.

Aquesta és la funció que han d'acomplir els consells de revisió (torno a utilitzar un mot genèric).

Participar, governar-se són formes de mesurar-se amb la llibertat, col·lectivament.

Depassar l'existència quotidiana i interrogar-se a fons és caminar amb llibertat.

Escoltar-se els altres i permetre que ens interroguin és caminar amb la llibertat.

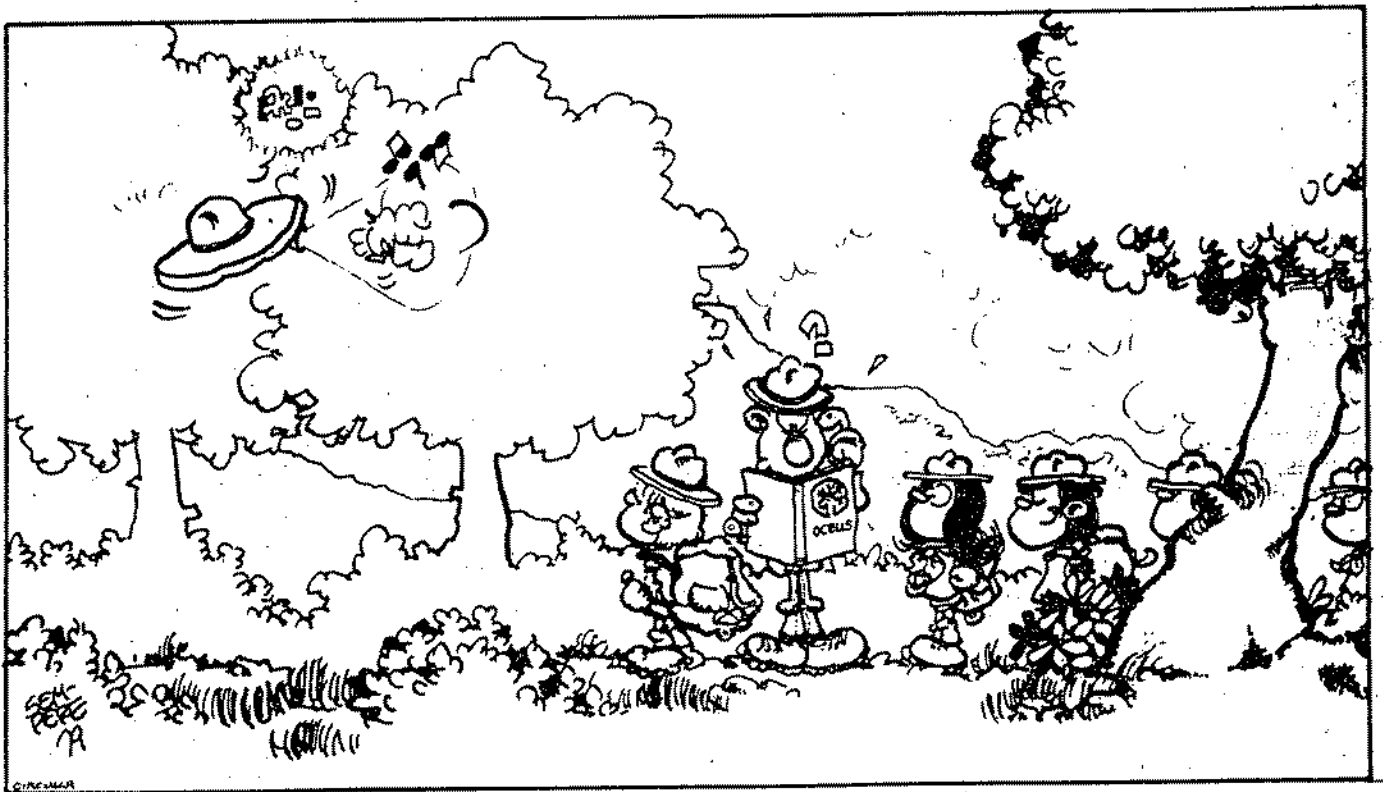
L'educació escolta i la democràcia

No és que tingui gaire coses més a dir.

Però potser val la pena de fer notar que una pedagogia que ofereix el poder de participar i que exigeix d'autogovernar-se és, probablement, una pedagogia que educa actituds democràtiques: convivència, participació, implicació en els problemes, responsabilitat.

I em sembla que m'he quedat curt. Poseu-hi, com a final, la cançó que més us agradi.

Joaquim Franch

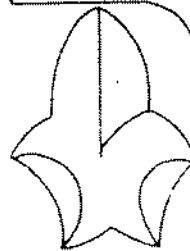
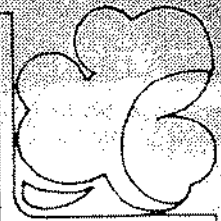

CATALAR

MARC 1979

MINYONS ESCOLTES / GUIES SANT JORDI
DE CATALUNYA

MINYONS
ESCOLTES

GUIES
SANT
JORDI

CATALUNYA

